

SLOVENSKÝ HYDROMETEOROLOGICKÝ ÚSTAV

Centrum predpovedí a výstrah

Odbor Hydrologickej predpovede a výstrahy

Povodňová situácia na prítokoch Nitry v júni 2020

Bratislava, júl 2020

Foto na titulnej strane: Povodeň vo Veľkom Záluží (okres Nitra)

Obsah

1. Úvod.....	1
2. Meteorologická situácia	1
3. Klimatické a zrážkové pomery.....	2
4. Hydrologická situácia.....	3
5. Hydrologické výstrahy	5
6. Záver.....	6

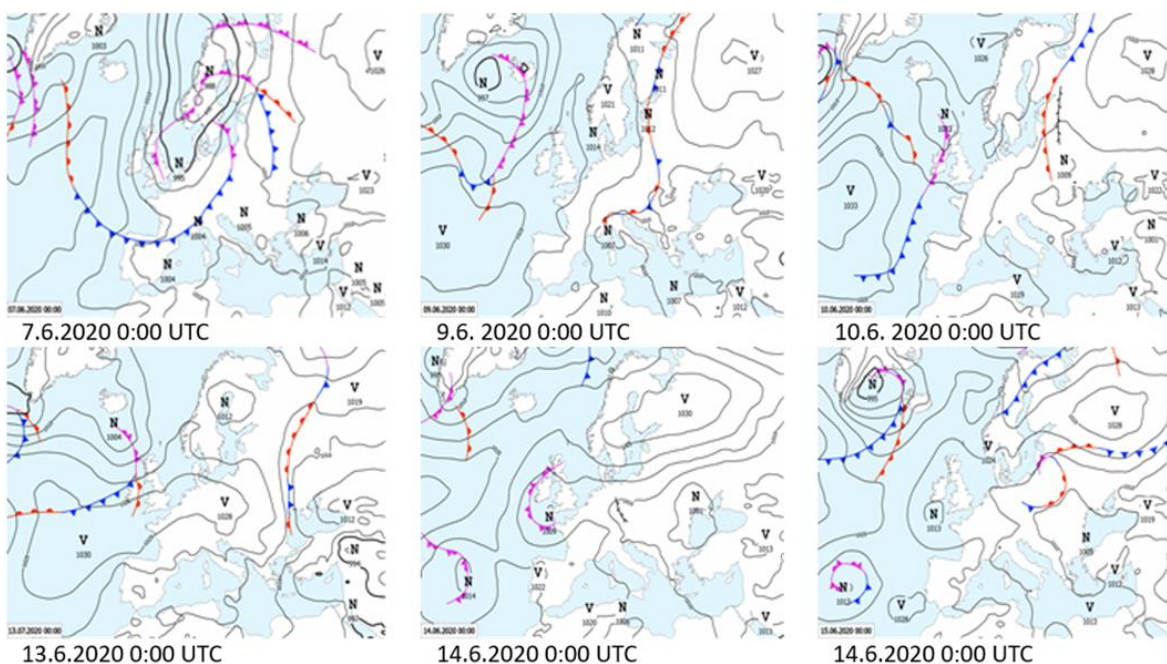
1. Úvod

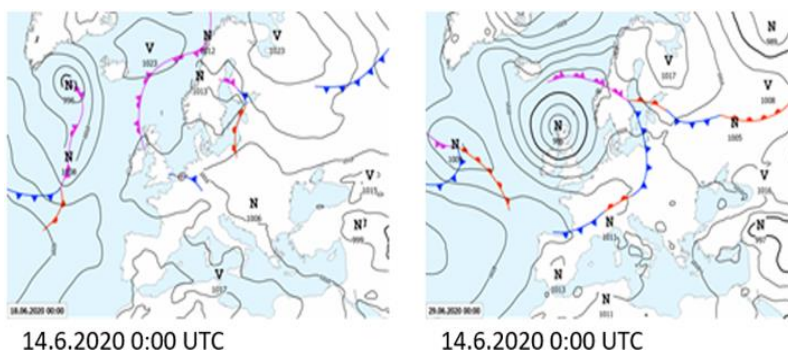
V júni sme v povodí Nitry opakovane zaznamenali povodňové situácie s dosiahnutím stupňov povodňovej aktivity (SPA), a to najmä v dôsledku intenzívnej búrkovej činnosti. Zasiachnuté bolo hlavne povodie hornej Nitry a najvýraznejšie prítoky Nitry Handlovka, Bebrava, Lehotský potok, Hostiansky potok, Žitava, ale aj hlavný tok Nitra v strednom úseku. V profile Handlová – Handlovka bol prekročený 3. SPA, pričom z hľadiska významnosti bola dosiahnutá 2- až 5-ročná voda. Zaujímavosťou sú opakované výrazné vzostupy na Hostianskom potoku v profile Zlaté Moravce, čo nasvedčuje častej intenzívnej búrkovej činnosti v povodí a následné zvýšenie citlivosti na ďalšie spadnuté zrážky.

Všetky údaje o vodných stavoch a prietokoch obsiahnuté v tejto správe sú operatívneho charakteru, neprešli zosúladením s režimovými údajmi a slúžia na zhodnotenie povodňovej situácie.

2. Meteorologická situácia

Počas júna sa územie Slovenska viackrát nachádzalo v oblasti nízkeho tlaku vzduchu. Na našom území sa vyskytovali výdatnejšie zrážky, ktoré spôsobovali na rôznych povodiach, ako napríklad aj v povodí Nitry povodňové situácie.

Obr.1-8 Významné synoptické situácie v júni 2020.

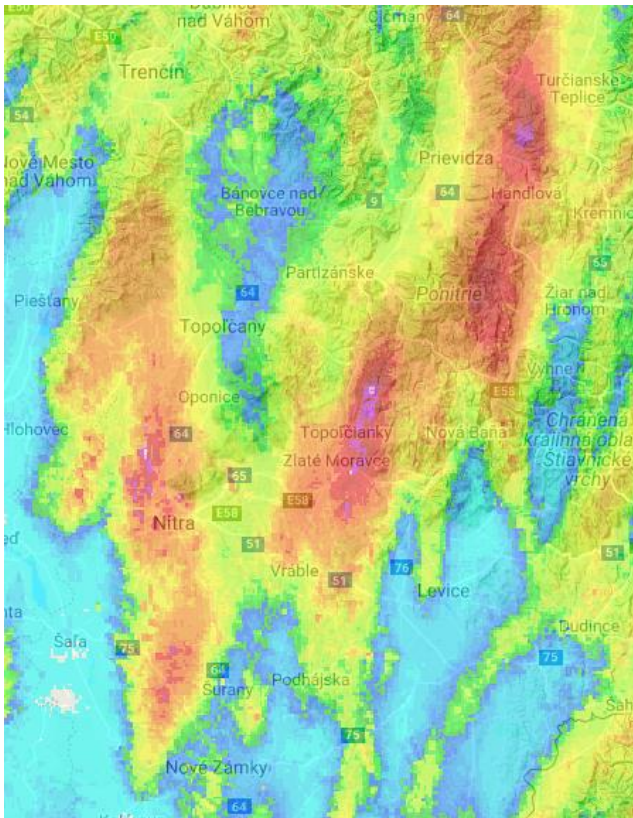
3. Klimatické a zrážkové pomery

Povodie Nitry zasiahli výdatné úhrny zrážok vo forme intenzívneho dažďa a búrok na konci prvej a začiatkom druhej dekády. Prvé výraznejšie privalové zrážky z búrok spadli 7.6. o 16.00 hod 32 mm za hodinu Handlová – Nová Lehota, 28 mm za hodinu Ráztočno. Ďalšie silné búrky sme zaznamenali 9.6. v stanici Skýcov, kde za hodinu spadlo 33 mm zrážok, v Bánovciach nad Bebravou – Radiša 26 mm, a v Zlatníkoch o 22 mm za hodinu. Za 24 h sme namerali v stanici Skýcov až 49 mm, v stanicích Žikava, Malá Lehota, Nitrianska Streda spadlo od 20 do 28 mm za 24 hodín. Zrážky pokračovali aj v nasledujúci deň 10.6., keď v povodí spadlo od 10 do 20 mm za 24 hodín. Ďalšie dni boli zrážky z hľadiska povodňovej situácie nevýznamné. Dňa 13.6. pokračovali ďalšie intenzívne zrážky a búrky v povodí Nitry, v stanici Handlová – Handlovka spadlo od 13.00 do 13.30 21,1 mm, o 16.00 v stanici Čierna Lehota 39,1 mm za hodinu, za 24 hodín 42,7 mm. Na ďalších stanicích spadlo 7 až 24 mm za 24 hodín. Významné zrážky spadli aj nasledujúci deň 14.6., keď za 24 hodín sme namerali v stanicích Horné Lefantovce 31, 5 mm, Zlatno 48,2 mm, Žikava 41,8 mm, Vieska nad Žitavou – Žitava 24,2 mm, Tesárske Mlyňany 30,1 mm, Horné Lefantovce 31,5 mm. Dňa 18.6. spadli už len slabšie zrážky od 13 do 15,6 mm za 24 hodín. Na konci mesiaca 29.6. v povodí Nitry spadli ďalšie, avšak významné zrážky od 10 do 17 mm za 24 hodín.

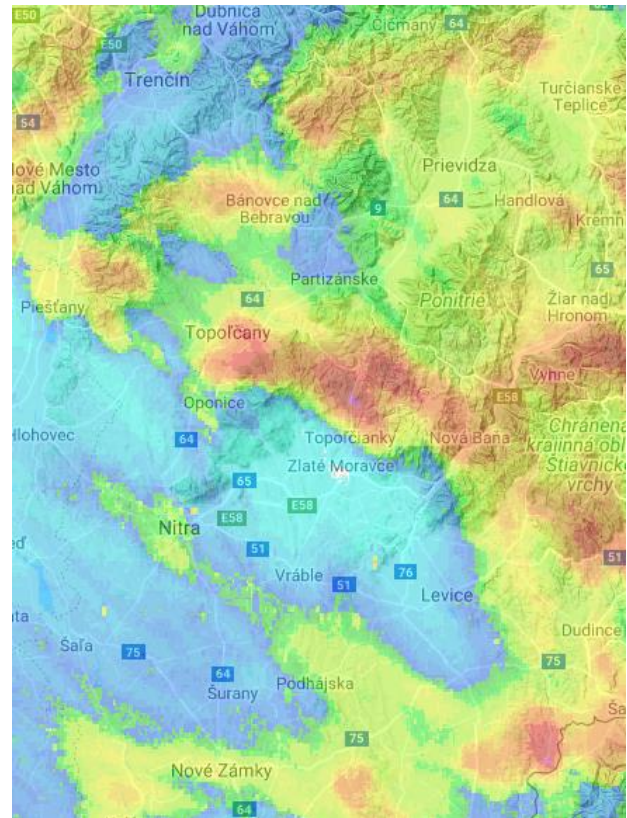
Tab.1 24-hodinové úhrny zrážok k 6:00 za predchádzajúci deň pre vybrané stanice povodia Nitry

	6.6	8.6	10.6.	14.6.
stanica	Σ 24 h	Σ 24 h	Σ 24 h	Σ 24 h
Handlová – Nová Lehota	24,7	41,1	11,3	7,3
Ráztočno	9,8	35,9	5,5	3,7
Prievidza	8,3	11,0	11,0	7,4
Priemerné zrážky v povodí Handlovky	14,3	29,3	9,3	6,1
Čierna Lehota	9	4,1	25,3	42,7
Krásna Ves	5,2	7,0	5,9	24,2
Bánovce nad Bebravou	6,9	2,5	29,6	12,1
Priemerné zrážky v povodí Bebravy	7,0	4,5	20,26	26,3
Malá Lehota	17,2	15,6	23,1	8,9
Skýcov	15,4	8,5	49	2,7
Žikava	14,4	8,9	20,5	0
Zlatno	15,5	7,3	2,1	0,2
Tesárske Mlyňany	14,5	13,4	0	0
Priemerné zrážky v povodí Žitavy	15,4	10,7	18,9	2,4

Obr.9 Denný úhrn zrážok v povodí Nitra
8.6.2020 k 6:00

Obr.10 Denný úhrn zrážok v povodí Nitra
10.6.2020 k 6:00

4. Hydrologická situácia

V dôsledku už spomínaných intenzívnych dažďov a búrok, ktoré spadli na povodí Nitra dňa 7.6., začala hladina stúpať v stanici Handlová – Handlovka, v poobedňajších hodinách dosiahla 1. SPA a kulminovala pri vodnom stave 92 cm, čo zodpovedá prietoku $4,652 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ s pravdepodobnosťou výskytu menej ako raz za rok. Ďalšie intenzívne dažde a búrky, ktoré spadli 9. a 10.6. spôsobili vzostup na toku Hostiansky potok v profile Zlaté Moravce, kde hladina v podvečerných hodinách prekročila 2. SPA a kulminovala pri vodnom stave 165 cm a prietoku $14,71 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, pričom významnosť prietoku zodpovedá 2- až 5-ročnej vode. Ďalší deň 10.6. po predchádzajúcom poklese a v dôsledku ďalších zrážok hladina v dopoludňajších hodinách prekročila 1. SPA a kulminovala pri vodnom stave 157 cm a prietoku $12,81 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, čo zodpovedá prietoku s dvojročnou pravdepodobnosťou opakovania maximálnych prietokov.

Ďalšie výrazné vzostupy sme zaznamenali na tokoch Handlovka a Bebrava dňa 13.6. po ďalších intenzívnych zrážkach a búrkach, kde v stanici Handlová v poobedňajších hodinách kulminovala pri prekročení 3. SPA a výške vodnej hladiny 134 cm, čo zodpovedá prietoku $13,84 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, pričom významnosť prietoku zodpovedá 2- až 5-ročnej vode. Na Handlovke v stanici Prievidza bol prekročený v neskorších popoludňajších hodinách 1. SPA a hladina kulminovala pri vodnom stave 88 cm a prietoku $11,34 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ s pravdepodobnosťou výskytu menej ako raz za rok. Na toku Bebrava boli dosiahnuté 2. SPA v dvoch staniciach. V stanici Krásna Ves - Bebrava hladina kulminovala v podvečerných hodinách pri vodnom stave 80 cm a prietoku $4,451 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, čo zodpovedá prietoku s dvojročnou pravdepodobnosťou opakovania maximálnych prietokov. V stanici Biskupice – Bebrava hladina kulminovala vo večerných hodinách pri vodnom stave 353 cm a prietoku $33,44 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, čo taktiež zodpovedá prietoku s dvojročnou pravdepodobnosťou opakovania maximálnych prietokov.

Dňa 14.6. po predchádzajúcich výrazných zrážkach bola dosiahnutá v nočných hodinách hladina 2. SPA na toku Hostiansky potok stanica Zlaté Moravce, ktorá kulminovala pri vodnom stave 181 cm a prietoku $18,80 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, pričom význam prietoku zodpovedá 5-ročnému maximálnemu prietoku. V skorých ranných hodinách dňa 15.6. bola dosiahnutá hladina 2. SPA na toku Žitava v stanici Vieska nad Žitavou, ktorá kulminovala pri vodnom stave 335 cm a prietoku $36,40 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, pričom významnosť prietoku zodpovedá 2- až 5-ročnej vode. Ďalšie už len slabšie zrážky spôsobili dňa 18.6. vzostup hladiny v stanici Prievidza – Handlovka, ktorá v poobedňajších hodinách dosiahla 1. SPA a kulminovala pri vodnom stave 84 cm a prietoku $10,12 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ s pravdepodobnosťou výskytu menej ako raz za rok. Na konci mesiaca 29.6. na povodí Nitry spadli ďalšie, aj keď nie tak významné zrážky, ktoré spôsobili vzostup na toku Handlovka v profile Handlová. V poobedňajších hodinách hladina dosiahla 1. SPA a kulminovala pri vodnom stave 90 cm, čo zodpovedá prietoku $4,241 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ s pravdepodobnosťou výskytu menej ako raz za rok.

Ďalšie lokálne povodňové situácie boli zaznamenané z privalových dažďov a búrok na menších nami nemonitorovaných tokoch. Uvádzame informácie z denných situačných správ SVK – ERCC:

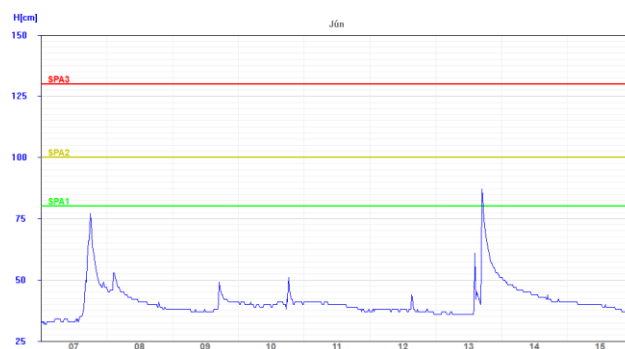
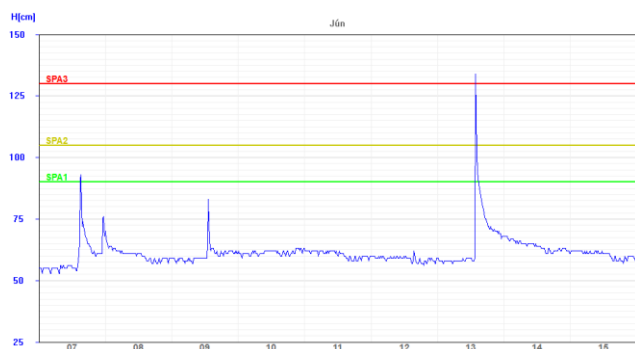
- Dňa 13.6. obec Valaská Belá, okres Prievidza – privalová povodeň, vyliat sa potok Nitrica, bol vyhlásený 3.SPA
- Dňa 17.6. obec Belá, okres Nové Zámky – bahnotok z okolitých polí, zaliat cesty a domy

Tab.2 Kulminácie v povodí Nitry v júni 2020

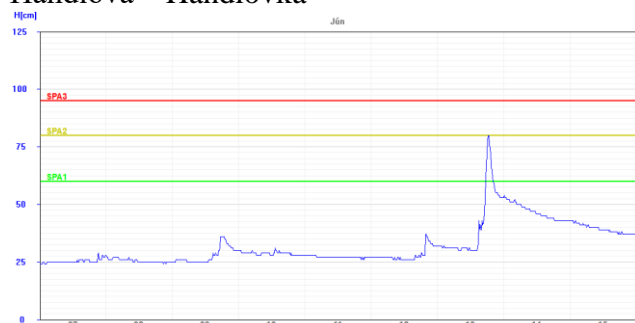
Stanica	Tok	Dátum	Hodina	H _{max.} [cm]	Q _{max} [m ³ s ⁻¹]	N - ročnosť	Stupeň PA
<i>Handlová</i>	<i>Handlovka</i>	7.6.	15:15	92	4,652	<1	1
<i>Zlaté Moravce</i>	<i>Hostiansky p.</i>	9.6.	19:45	165	14,71	2 - 5	2
<i>Zlaté Moravce</i>	<i>Hostiansky p.</i>	10.6.	11:45	157	12,81	2	1
<i>Handlová</i>	<i>Handlovka</i>	13.6.	13:45	134	13,84	2 - 5	3
<i>Prievidza</i>	<i>Handlovka</i>	13.6.	16:45	88	11,34	<1	1
<i>Krásna Ves</i>	<i>Bebrava</i>	13.6.	18:30	80	4,451	2	2
<i>Biskupice</i>	<i>Bebrava</i>	13.6.	20:45	353	33,44	2	2
<i>Zlaté Moravce</i>	<i>Hostiansky p.</i>	14.6.	22:15	181	18,80	5	2
<i>Vieska nad Žitavou</i>	<i>Žitava</i>	15.6.	01:00	335	36,40	2 - 5	2
<i>Prievidza</i>	<i>Handlovka</i>	18.6.	13:30	84	10,12	<1	1
<i>Handlová</i>	<i>Handlovka</i>	29.6.	13:15	90	4,241	<1	1

Kulminačné vodné stavy, prietoky, N-ročnosť, stupne PA, dátum a hodina ich výskytu vo vodomerných staniách v povodí Nitry v júni 2020 sú v tabuľke 2.

Priebehy vodných hladín vo vodomerných staniách s prekročenými stupňami PA v povodí Nitry v júni 2020 sú na obrázkoch 11 až 16.

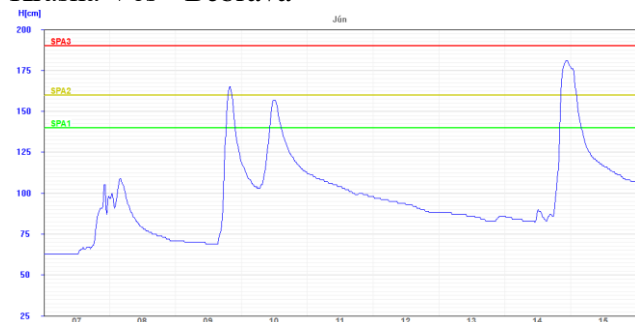
Handlová – Handlovka

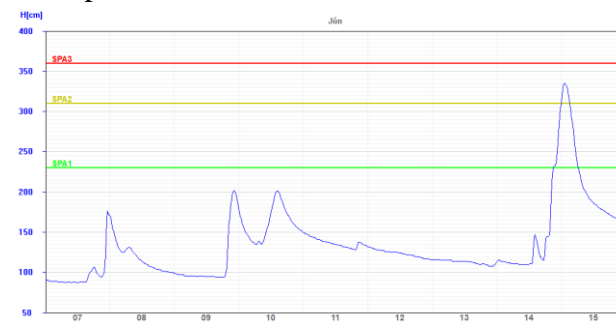
Prievidza - Handlovka

Krásna Ves - Bebrava

Biskupice - Bebrava

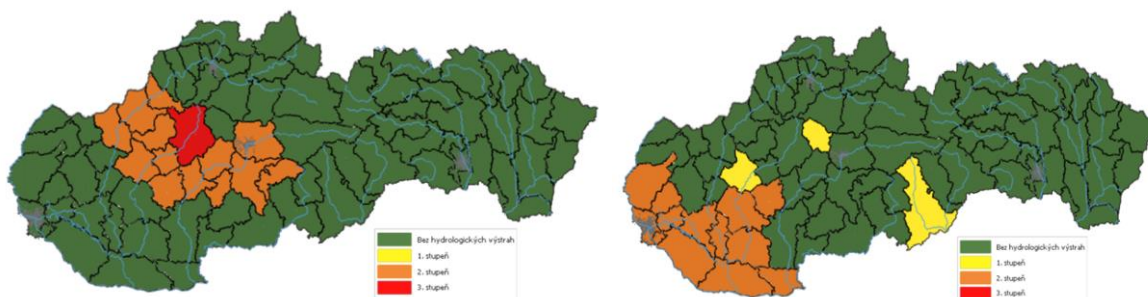
Zlaté Moravce – Hostiansky potok

Vieska nad Žitavou – Žitava

Obr. 11-16 Priebehy vodných hladín na vybraných staniciach povodia Nitry

5. Hydrologické výstrahy

Vzhľadom na intenzívne zrážky z búrok boli predpokladané prechodné výrazné lokálne vzostupy vodných hladín, s možnosťou dosiahnutia a prekročenia vodných stavov zodpovedajúcich stupňom PA. Bol predpoklad výskytu sprievodných povodňových javov aj mimo tokov. Dôraz bol kladený na nebezpečenstvo vykonávania ľudských, hospodárskych a voľnočasových aktivít. Hydrologické výstrahy 1. až 3. stupňa boli počas júna vydávané pre sedem okresov v povodí Nitry, ako je to uvedené v tabuľkách 3 a 4, pričom v tabuľke 3 je uvedený aj časový priebeh platností výstrah. Najviac výstrah bolo vydaných pre okres Zlaté Moravce, konkrétne 10. Z hľadiska stupňov bolo najviac vydaných výstrah 1. stupňa, ich počet bol až 23. Ďalej bolo vydaných 13 výstrah 2. stupňa a jedna 3. stupňa. Spolu tak bolo za mesiac jún vydaných 37 výstrah pre 7 okresov v povodí Nitry. Počas tohto mesiaca sa vydávali výstrahy spolu v 10-tich dňoch.

Obr. 17: Hydrologické výstrahy 2. a 3. stupňa na príváľové povodne vydané 13.06.2020 o 15:59 (vľavo) a 14.06.2020 o 19:01 (vpravo)

Tab. 3 Časový priebeh platnosti hydrologických výstrah v povodí Nitry v júni 2020

Okres	St.	Dátum začiatku platnosti	Dátum konca platnosti	Okres	St.	Dátum začiatku platnosti	Dátum konca platnosti
Prievidza	1	7.6. 15:45	7.6. 18:15	Zlaté Moravce	1	14.6. 16:30	14.6. 20:30
Prievidza	2	7.6. 15:45	7.6. 18:15	Nové Zámky - sever	2	14.6. 17:00	14.6. 19:30
Zlaté Moravce	2	9.6. 14:15	9.6. 16:30	Nitra	2	14.6. 17:00	14.6. 19:30
Topoľčany	1	9.6. 14:15	9.6. 16:00	Topoľčany	1	14.6. 18:15	15.6. 7:23
Partizánske	1	9.6. 14:15	9.6. 16:15	Zlaté Moravce	2	14.6. 18:45	14.6. 20:30
Bánovce n. Bebravou	1	9.6. 14:15	9.6. 16:15	Zlaté Moravce	1	14.6. 21:15	15.6. 22:30
Zlaté Moravce	1	9.6. 20:42	9.6. 23:00	Zlaté Moravce	2	14.6. 21:15	14.6. 23:30
Zlaté Moravce	1	10.6. 9:00	10.6. 15:00	Zlaté Moravce	2	15.6. 1:15	15.6. 7:23
Partizánske	1	10.6. 13:45	10.6. 15:00	Nové Zámky - sever	1	17.6. 21:45	18.6. 0:45
Prievidza	3	13.6. 15:00	13.6. 18:00	Prievidza	1	18.6. 14:03	20.6. 10:00
Partizánske	2	13.6. 15:00	13.6. 19:00	Bánovce n. Bebravou	1	18.6. 19:00	20.6. 10:00
Bánovce n. Bebravou	2	13.6. 15:00	13.6. 19:00	Nitra	1	20.6. 17:15	20.6. 20:00
Zlaté Moravce	2	13.6. 15:45	13.6. 18:00	Nitra	1	20.6. 20:23	20.6. 23:45
Topoľčany	2	13.6. 15:45	13.6. 18:00	Topoľčany	1	20.6. 23:51	21.6. 7:00
Prievidza	2	13.6. 15:45	13.6. 19:15	Partizánske	1	20.6. 23:51	21.6. 7:00
Bánovce n. Bebravou	2	13.6. 20:00	13.6. 22:30	Bánovce n. Bebravou	1	20.6. 23:51	21.6. 7:00
Zlaté Moravce	1	14.6. 12:30	14.6. 15:46	Prievidza	1	20.6. 23:51	21.6. 7:00
Nové Zámky - sever	1	14.6. 15:00	14.6. 20:30	Prievidza	1	29.6. 14:30	29.6. 16:30
Nitra	1	14.6. 15:00	14.6. 21:00				

Tab. 4 Počet výstrah podľa stupňov v povodí Nitry v júni 2020

Okres	Stupne		
	1.	2.	3.
Prievidza	4	2	1
Zlaté Moravce	5	5	0
Topoľčany	3	1	0
Partizánske	3	1	0
Bánovce n. Bebravou	3	2	0
Nové Zámky - sever	2	1	0
Nitra	3	1	0
<i>spolu</i>	23	13	1

6. Záver

V mesiaci jún sme v povodí Nitry opakovane zaznamenali povodňové situácie s dosiahnutím SPA, a to najmä v dôsledku intenzívneho dažďa a búrkovej činnosti. Priemerné zrážky spadnuté na povodí Nitry za mesiac jún boli 131 % v porovnaní s dlhodobým normálom. Priemerné spadnuté zrážky na povodí Nitry sú 106 mm, dlhodobý normál za mesiac jún je 81 mm. Zasiahnuté bolo hlavne povodie hornej Nitry a najvýraznejšie toky Handlovka, Bebrava, Lehotský potok, Hostiansky potok, samotná

Nitra a Žitava. 3. SPA bol prekročený v profile Handlová – Handlovka, pričom z hľadiska významnosti prietoku zodpovedá 2- až 5-ročnej vode. Zaujímavosťou sú opakované výrazné vzostupy na Hostianskom potoku v profile Zlaté Moravce, čo nasvedčuje častej intenzívnej búrkovej činnosti v povodí a následné zvýšenie citlivosti na ďalšie spadnuté zrážky.

Pravidelne boli vydávané mimoriadne hydrologické spravodajstvá, obsahujúce zhodnotenie a predpokladaný vývoj hydrometeorologickej situácie, ktoré boli zasielané organizáciám zabezpečujúcim ochranu pred povodňami.

Spracovali:

Ing. Peter Parditka

Bc. Samuel Bacák

Mgr. Peter Smrtník

Mgr. Michaela Bírová

Zdroje:

<https://nitra.dnes24.sk/galeria/zaplavy-vo-velkom-zaluzi-83318/fotografia-7?articleId=334056/16.7.2020>

Ing. Danica Lešková, PhD.
vedúca Odboru Hydrologické predpovede a výstrahy
Centrum predpovedí a výstrah